

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za se leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Narodnostni boj v brutalnej nemški teoriji.

(Dalje.)

Mož nemškega znanstva izumil je, kakor smo čuli, nakazno teorijo, po katere bi boj mej narodi bil nujen vsled zakona prirode, bil pravilen in stanovit, — po katere bi večjim narodom od zakona prirode bilo dano in določeno, v se porskat male in manjše narode. Tacih trdih, brutalnih naukov smo navajeni od naroda, kateremu na čelu stoji mož „krvi in železa“, in kateremu je že toliko surovosti prirojene, da more in hoče v človeške družbi praktikovati — darvinizem. Kaj se nemški prvaki brigajo za naravstvene, moralne zakone, kaj za to, da je človeku poklic, delati proti prirodi, kadar njeni zakoni ovirajo svobodni razvitek in napredek človeškega duha? Oni brez ozira na plemenitejši strani človeškega bitja, na pravico in moralno razglašajo, da je „večni“ boj mej plemeni normalno in neizogibno stanje narodov, oni se tega veselijo, kakor krvoločna zverjad in kjer se mali na-

rodi borijo proti nemškemu navalu, tam kličejo državnikom, višjim organom človeške družbe: „Laissez faire, laissez passer!“

Proti takemu brutalnemu nauku se upira sedež naravstvenega čustva, se upira vsako zdravo srce. Ali upira se še kaj drugega! Vsaka lažna teorija nosi za se zaslužen kaznen navadno s sabo, v samej sebi. Taka kazen doleti tudi rečeno, od Nemcev spoštovano teorijo. Razlog, kateri so jo porodili, jo uničujejo, umovanje, ki jo na videz podpira, jo v resnici podira!

Nemški mož pravi, da je „večni“ boj mej plemeni po prirodi nujen vsled večnega zakona, kateri dela, da se vedno znova vrstijo plemenski boj. Jezikovna jedinstvo in skupna kultura. Njemu se torej vidi, da je zadnja svrha vse zgodovine — skupna kultura. Po vsem njegovem delu je razpletena ta misel in potrjuje jo tudi to, kar prorokuje, da bode namreč treba groznih narodnih in svetovnih borb, predno se stopi romansko, germansko in slovansko pleme v jedno evropsko pleme in predno se stopè romanske, germanske in slovanske kulture v jedno samo kulturo evropsko. Sme se torej reči, da je zagovorniku „večnega“ plemenskega boja najvišje oživiljajoče načelo — splošno pospeševanje kulture. Dobro! Recimo tudi še, da bi bilo za to kulturno načelo tem ugodniše, čim menj bi na svetu bilo narodov, ki se po svojstvu svojem razlikujejo, čim menj raznih plemen, narodnostij, jezikov, šeg, veroizpovedanj itd., s kratka, čim jednodušne bi bilo vse človeštvo. Na videz bi ne bilo lepšega, kakor če bi nobenega v njegovem delu ne motil sovražni antagonizem tujih plemen in narodov, če bi vsakdo po vsem svetu lahko shajal z jednim samim jezikom, če bi človeštvo vezala jedna sama vera, če bi vsakdo glede na šege in navade kjerkoli bil, „kakor doma“. Brez dvojbe bi v takih okoliščinah bilo veliko dobrega za človeštvo! Ali — kaj bi pri takej jednodušnosti počel zakon večnega gibanja, zakon, ki se zagovorniku „večnega“ plemenskega boja neizogibno potreben vidi, da se splošno pospešuje kultura? Če bi država bila popolnem jednodušna, odkodi naj pride udarec, tisto, kar pregiba in oživilja? Jasno je, da bi razvoj kulture tem bolj zastajal, čim večji bi bil prostor popolne jednodušnosti. No, ali tega se nam ni bati, ker prirodni vzroki nikdar ne bi dopustili take jednodušnosti. Bodimo uljudni z

zagovornikom „večnega“ boja in denimo za jeden trenutek, da bi v resnici mogla navstati jednodušnost, po kateri tako vroče brepeni, kaj vidimo? Mi vidimo, da je koj naslednji trenutek zmešal jednodušnost! Zakaj? Zato, ker je svet tako zelo raznoličen, ker je zemlja, podnebje, vegetacija, živalstvo itd. povsodi drugačno, in ker ta raznoličnost mora storiti, da bi se jedno in isto, vso zemljo obsejajoče pleme gotovo po raznih, fiziološko obrazloženih potih razvijati začelo in bi potemtakem s časom iz jednega plemena znova navstale razne narodnosti.

Jednodušnost bi bila smrtna nevarnost za kulturo, — da se je ni treba bati, za to skrbi prirodna raznoličnost zemlje! A še več! To, da so pasi, deli sveta, ozemlja in dežele raznolične, da tudi neprestano in splošno delujejo raznolično, to tudi pozitivno zelo pospešuje obrazovanost, — ker iz te raznoličnosti izvira tudi raznoličnost prirode in duha mej plemeni in narodnostmi, s tem pa se radovoljno in postopno razcepi ter tako organizuje delo za jedno, vsem skupno kulturo. Čudno, da zagovornik „večnega“ plemenskega boja sam ne taji te prirodne istine. „Poglavitno pri takej razkrojitvi dela je to,“ — on sam pravi — „da drug za drugega dela.“ Tudi to je res, da je delo lahko silovito razdeljeno mej gospodujoče in hlapčujoče, poleg tega pa razdeljeno tudi radovoljno. Ali to ni res, da bi delo bilo radovoljno razdeljeno samo glede na težka in lahka, na telesna in duševna dela ali na trgovstvo, obrt in obrtnost, — marveč razdeljeno je glede na vsa materialna, intelektualna in moralna polja človeške delavnosti brez razlike. Poglavitni pomen te radovoljne razdelbe dela prezrl je zagovornik „večnega“ boja popolnem. Pomen pa je prvič ta, da zaradi radovoljne razdelbe dela je opravičen večni obstoj vsakega naroda, bodi velik ali majhen, menj ali bolj obrazovan, če le narod sploh s svojo narodno kulturo — kolikor toliko — sodeluje za splošno kulturo. Drugi pomen radovoljne razdelbe dela za kulturo pa je ta, da ona „večni“ plemenski boj, čegar brutalnej teoriji je zgolj protivna, ovira, ga blaži, celo odpravi s tem, da se fizična borba za gospodstvo počasi premeni v postavno in tako mirno sodelovanje raznih narodov za skupno kulturno delo, sodelovanje s čuvanjem in pospeševanjem narodnih kultur.

LISTEK.

Strahovi.

Povest; česki spisal Vac. Beneš Třebitzký, prevel M. Vrnilež.

V.

(Dalje.)

„Kamor rečeš; pojdem s teboj, globoko v gore daleč od morja, ali ne zabim ga, ker bi s pozabo morala umreti. Oče, tako je nesrečen. Pravil mi je, da ga ljudje preganjajo, kar je živ in zato mora tudi on nje; ako bi jim dal pokoj, našli bi ga in ubili. Res je nesrečen.“

„Nesrečen, — jaz sem bil tudi nesrečen. Menil sem, da je nesreča že minila, a ona začena čez leta še groznejše, tudi ti boš nesrečen, z menoj in z njim. Vsi moramo biti nesrečni. Žene nas, kakor rohneči valovi slab čoln,“ rekel je za se polglasno. „Da ne boš mogla, ne misliti?“ vprašal je temnim, globokim glasom deklico še jedenkrat.

„Ne bom oče, vender pojdem s teboj in Jelica

ostane pri tebi do smrti. Pojdem, ker tako hočeš in ker si moj oče.“

„Tvoj oče?“ ponavljal je tiše stari mož in zopet se je tako divje zablistalo v njegovih očeh. — „Torej tu ostaneva! Blizu njega boš; ali jaz mu poplačam, da se je na te ozrl. In ko zve, čegava je ta hči — ta zelenooka mladenka, koja je prevaral, videl bom, se li za teboj še odvaži. — Prej ti pa povem še povedko, lepo povedko, kakršne doli v vasi ne umejo in ti tudi nisi slišala take, kar živiš, nisi mogla slišati, ker je prej še nihče ni pripovedoval, jaz jo prvi. Lahko jo tudi Kiuperliju poveš, ko se bosta ljubkala. Tako, tako, ne zarudevaj, Jelica, ne zarudevaj. Ta rudečica preide in potem boš imela blede lica, tako blede, kakor lunica, ko nad našo kočjo vziđe, kakoršne so gospe v haremu skaderskega paše. Potem greš lahko tudi tja; ali ne boš imela več očeta, naj te živi lepo obličje. Poslušaj, pa niti ne dihaj. Nedra imaš razgaljena, mar ne veš, da se sramežljivi deklici ne spodobi, taka hoditi na solnce. Te mar pali v srce in hočeš, da te vetriček ohladi? — Skoči doli v vodo in ta te najbolj ohladi. — Molči, ničesa

ne govori, sicer ti ničesa ne povem. Na to povedko sem že davno mislil, vender, da ti jo kdaj povem, se mi ni sanjalo ni. Lepa je, zberi pamet, da jo boš mogla Kiuperliju povedati. Tako torej. — Pred leti, naj je bilo davno ali nedavno, te ne briga in mene tudi ne, živel je nekje na jonskem pobrežji ubog brodar. Bil je tako ubog, da je imel slabšo kočjo nego najneznatnejši ribič doli v selu. V kočji je imel ženo, z ženo dečka in dekletce; dobro poslušaj. Vender ni bil zadovoljen ni z dečkom, ni z dekletcem, ni z ženo. Hotel je mnogo imeti, da bi bil bogatin kakor skaderski paša, kajti imel je siromastvo in ga ni hotel trpeti. Pa bi ga bil lahko, res lahko; sto tisoč družih ni imelo več nego kočjo, slabo zbito in luknjasto ladjico. Rekel sem že, da je hotel imeti brodar prav mnogo, hotel je biti bogatin, kakor skaderski paša. Za tega del se je zbral s svojimi drugovi ladjarji, ki tudi neso ničesa imeli, a hoteli biti bogatini, podal se je na morje ter postal ropar, kakoršen je Kiuperli, slišiš, Jelica, kakoršen je Kiuperli. Ladije je potapljal, kupčevalske ladije, kojih ni mogel zmoči, okrajal in naropana bogastva v skalnate razpoke nosil. Dolgo so ga

Tako se teorija večnega narodnostnega boja pobija sama sebe. Brutalna je, brezumna je in na stališču se je porodila, s katerega jo že „a priori“ odriva istina, da se na polji kulture čedalje nadrobniše radovoljno cepi delo, pa da so razni narodi baš zavoljo kulture opravičeni in od zakonov zgodovine čuvani. (Konec prih.)

Der Drang nach Osten.

I.

—p. Nemci prirejajo vsako leto razna zborovanja strelskih, telovadnih, pevskih in drugih društev, katera pa služijo čisto drugim namenom kakor bi morala. Ob tacihi prilikah razveže se zborovalcem jezik in marsikateri govornik odkrije tedaj svoje prave misli. ki so sicer skrite v globočini prsi in katere morajo vsacega Nemca posebno pa soseda Nemcev naudajati s čudom in strahom. „In vino veritas“ smo si sicer mislili, a z druge strani prigovarjali smo si, da pač le pijača govori iz govornikov in menili smo, da so izrečeni pojmi le izrodki prenapetih fantazij. Toda že nekaj časa je, odkar je stvar dobila resneje lice. V resnih zborih, kjer se ni použilo še toliko piva in druge pijače, kjer ne navdušujejo ne narodne zastave ne budne glasbe, v takih zborovanjih je torej prevladal oni „ostrejši glas“ (die schärfere Tonart), ki razgraja krog sebe in hoče uničiti vse, kar ni nemškega. Kako pač naj sodimo prvega dostojanstvenika nemškega carstva, ki naravnost in brez ovinkov izreka: dva milijona Slovanov nemške države se mora pomesti? Kako naj sodimo zastopnike nemškega naroda, ki dovoli ogromen izreden kredit, da se narodno uničijo mirni ti državljani, ki so že sedaj imeli pravice drugih nemških državljanov zelo prištržene in svojega jezika v javnosti skoro neso drugod čuli kakor v cerkvi; a uničiti se morajo — ker so Slovani!? Iztira se dalje čez trideset tisoč mirnih delavcev, kateri so bili z večine od malega, da, katerih predniki so bili že v Nemčiji naseljeni, iztirajo se, ker so nemškemu življu — nevarni!

V Nemčiji, ker imajo Nemci in sicer sedanji šovinistični Nemci osodo družih narodov popolnem v rokah, ravna se odkritim, groznim in barbaričnim načinom, kakor smo ga ravno naveli, drugodi pa, kjer imajo tudi drugi narodi še kaj govoriti, tam se postopa ložjim političnim načinom. V tacihi krajih nadenejo si krinko kulturonoscev, misijonarjev za splošno omiko in svobodo ter pod tem gaslom začno svoje „kulturne“ vojne, kakor so jih imeli za lostnega spomina Nemškega reda vitezi po Pomorji in Braniboru.

Da so rečene misli utemeljene, pouče nas do prepričanja zadnji dogodki. Madjari slave sedaj dvestoletnico, odkar je bila Budimpešta oproščena Turkov. K slavnosti, h kateri neso pozvali ne Čehov ne Poljakov, ki so mnogo pripomogli k temu osvobojenju, povabili so zastopstvi mest Monakovo in Berolin. Zastopstvi teh mest pa sta pozive odbili; uzrok je, ker Madjari ogerske Nemce preveč stiskajo ter jim hote usiliti njih madjarščino. Uradne nemške novine, mej temi na prvem mestu Bismarckov organ „Nordeutsche allgemeine Zeitung“, grajajo vsled tega rečeni dve zastopstvi ter jima oponašajo, da nemajo dovolj političnega takta, češ Madjari so naša naravna in dobra pomoč

na vzhodu, ona zagovzda, ki jo bomo še rabili in kojoj ne velja dražiti zaradi vsake malenkosti. To so misli nemških vladajočih krogov, pa naj reče še kdo, da iz njih ne govori znana nemška namera, podjarmiti slovanski živelj do Adrije in do Bospora! Ni li to ista ideja, katero je izcinil že v 9. veku nemški cesar Arnulf, ko je pozval divje Madjare, da z njihovo pomočjo lažje zatara mirne Slované?

Ponujajo nam njih zvestobo, njih navade, njih svobodo in njih čednost; v čem pa obstoji ravno posebnost, specifičnost te njihove omike? Mar naj se učimo nemške zvestobe iz brezštevilnih umorov mej vladarji od frankovskih kraljev dalje, mar iz prelamljanja zadanih besed nasproti Slovanom; naj li posnemamo njih nezmernost v jedi in pijači — da te navade smo se že preveč navzeli —; mar naj posnemamo njih svobodo v podobi iztiravanja i obležnega stanja v Prusiji? mar njih čednost v nedeljskih inseratih njih novin in podlih prizorih njih povestij? Ne, hvala, mi ne rabimo tega posebnega nemškega izrodka omike. Obdržite zase vaše brezverje in brezvestnost iz tega izhajajoče prevladanje židov, kapitala nad delom in zemljo, iz tega potem obče revščine in propada ter svet pretresajočega prevrata vse človeške družbe! Pošiljajte svoje anarhiste in komuniste v Ameriko, mi jih ne zavidamo tamošnjim prebivalcem, a mi jih ne rabimo, ker so nam znane njihove dobrote!

V Ameriko se izseljujejo nemške rodbine, mej njimi največ različne hujše baže socijalisti, ker jim v domači zemlji ni več živeža, da si je zemlja še dovolj prostorna za vse, a mora vzlic temu stradati večina prebivalstva ravno vsled lastne kulture in njenega družbenega reda. Nastalo je torej na Nemškem tudi krušno vprašanje, katero jih zraven družih omenjenih lastnostij sili, da nekaj svojega iz mečka odvedo od sebe. Manjka jim živeža v deželi in iščejo si dežela po Afriki in Atlantskih otokih, kjer še ne vibrajo zastave družih narodov, samo da bi se dalo kaj izerpiti za ubogi „rajch“, kateremu so francoske milijarde hasnile tako malo. Toda te čezmorske pridobitve so tako negotove, da je dosti pametneje ozreti se zopet po bližnjem vzhodnem slovanskem svetu, v katerem leži, hvala Bogu še dosti vsakovrstne tvarine, da preživi sedanje prebivalce in njihove potomce do nepregledne prihodnosti.

Potreba in poželjenje po vsakdanjem kruhu sta tedaj sedanja glavna uzroka hujšega stezanja Nemcev proti slovanskim deželam, vse ono hinavsko upitje njih prorokov in silovitih novin, da jim je le za našo kulturo, ni družega ko pesek in slepilo, s katerim slepijo vsacega, kdor se jim dá.

Opisali smo, v čem se kaže nemška usiljevana nam kultura v resnici; ž njo je naravno združen nemški jezik. O tem pa v drugem članku.

Neavstrijska Avstrija.

(S Štajerskega.)

Bere se v časopisih, da namerava minister pl. Gautsch avstrijska vseučilišča preustrojiti. Posebno se čuje, da hoče na juridičnih fakultetah gojiti bolj, ko dozda, državopravne vede, državno pravo, upravnostanstvo itd. Dobro! To je že jako potrebno, da visokošolec avstrijski naše državno pravo pozna. S tem bomo morebiti v nekih letih

dosegli, da bodo naši mladi juristi naše državno pravo iz knjig in pristno spoznali, da se jim bode s katedre razlagala ravnopravnost narodov, da ne bo absolviran akademik naše ustave le iz časopisov se učil. S tem se mora tudi v inteligentnih krogih izprevideti, da je §. 19 ustave resnično veljaven. da so ga kodifikovali ravno tisti, ki mu ne dajo veljati, in da ravno nepoštenost, ki tiči v tem, da se postave dajajo z očitnim namenom, ne izvajati jih, je prouzročila borbo avstrijskih narodov, ki tlači najboljše moči na jedni in drugi strani. Dobre volje in politične poštenosti je treba v Avstriji, treba je, da se dane postave pošteno uresničujejo, treba vlade in visokih vladnih organov, ki strogo gledajo na to, da se uradniki vseh vrst povsod postav drže in se njim nikdar ne ogibljejo, treba je poštene uprave, pri kateri uradnik ne le ve, da se postav in vladnih naredeb držati sme, ampak kjer uradnik ve, da ga čaka ostra kazen, če se hoče političnim postavam ogniti. Dozdaj so delali postave bolj ali manj pravične, izvajati pa jih nečejo. In to se kaže v Avstriji od leta 1848 sem vedno in čudna prikazen je ta, da so le tisti, ki so z orožjem v rokah proti centralni vladi postopali, dosegli, kar jim je šlo — Ogri — drugi narodi pa se morajo vedno še boriti in zakaj? — za izvršbo od cesarja potrjenih postav.

To dela nezaupnost v dobro voljo eksekutivne oblasti. To bega najzvestejše narode, to ni avstrijska politika.

Da pa do prvotne misli, do učilišč pridemo, opozoriti moramo na mnoge neavstrijske prikazni v učnih predmetih.

Naši pravniki morajo se učiti nemške državne in pravne zgodovine, v srednjih šolah je sredina zgodovinskemu uka glede srednjega in tudi novejšega veka nemško cesarstvo, in tako absolviran pravnik nič skoro ne ve o avstrijske (češke, poljske, srednjeavstrijske, ogerske itd.) pravni in splošni zgodovini, in v obče stopi mladi mož iz šol, pride v javno življenje brez zadostnega razumljenja avstrijskih razmer. Rajni Phillips je že poudarjal, kako pomenljivo je mestno pravo na Češkem in Moravskem se razvijalo in ravno pred kratkim je končala „Zeitschrift für Notariat etc.“ razpravo dež. sodn. svetovalca Ruberja o razvitku varstvenega prava na Moravskem, dokazujoč, kako samostavno je bilo češko pravo. — In na Štajerskem in po drugih deželah imamo kronike, ki pripovedujejo, da so dežele imele svoje „handveste“, da je bil, landschadenbund, — beremo, kako so umestovali slovenske koroške vojvode, — ali ni pravne zgodovine avstrijske?

Cesarjeviča Rudolfa samega je bilo treba, da je Avstrijce začel učiti spoznavati Avstrijo. In jedini Krones nam je napisal obširnejšo dobro avstrijsko zgodovino. Žalostne razmere!

Avstrija je velika in ima v svojem širokem okrožji več ko dosti tvarin za izučevanje svojih sinov, ne da bi jim moglo biti na škodo glede občne izobrazbe. Razumna država daje uku svojo obliko. In tako naj minister Gautsch ne ostane pri državnem pravu, ampak naj preustroji ves uk na avstrijski podlagi. Avstroogersko državno in pravno zgodovino, avstrijsko zgodovino, sploh avstrijsko, ne nemško Avstrijo!

iskali; da bi bil ta ropar siromašni brodar, najsiromašnejši od vseh na pobrežji doli za Skadrom, ni prišlo nikomur ni na um, kajti hodil je še bolj raztrgan in njegovo dekletce skoro polunago. Jednoč zljubilo se je skaderskem paši, da pogleda v pobrežne kočice, so li lepa dekleta in lepe žene v njih. Brodarji so imeli lepe žene in še lepša dekleta, a najlepša je bila žena onega, o kojem pripovedujem. Deček je bil majhen, vendar je že umel veslati in po morji voziti, in oče mu je rekel, da bo car Adrije, velik car, večji nego je oni v Carjem gradu. — Brodarji so bili na morji, daleč na morji in paši je bilo to po godu. A ko so se vrnili, z morja domov ter izložili zbirke z bogatim plemenom — vjeli so bili ondaj veliko in bogato ladijo, ki je iz Aleksandrije v Trst plula, — našli so prazne kočice, vsi, tudi ta, o kojem ti pripovedujem, niti dečka mu niso pustili. Še isto noč so šli v Skader, hoteli na pašin dvor, ali tam so je polovili in nasadili na kole, le nekoliko jih je upetalo in ti so postali „strahovi“. Veš, kaj je to, dekle, „strah“? Človek, kakoršen je Kiuperli in njegovi tovariši na jadranskem morji. Nikomur neso darovali življenja, kogar so zasegli na vodah, i z mrtvimi so uganjali

šale in ljudje so se bali „strahov“ na dolgo in široko. Carjegradske sultan je nanje množ ladij poslal, a ni jednega niso dobili. Ne dolgo potem pa se je pravilo, da so našli pašo pri jedni teh žen zadušenega in da je bila to žena onega brodarja, ki je prvi hotel mnogo imeti ter biti bogatin kakor skaderski paša in da je potem ta žena sebe in onečasteno deklico z opijem usmrtila. Dobro je stvorila! Poteklo je sedem let, kar je brodar, prišedši z morja, našel prazno kočico, brez žene, brez deklice in brez dečka, — sedmo noč, kojoj je s sodrugi osveto posvetil, so na stotine Turkov pobili, v vodo pometali, pa sami so tudi plavali po vodi s prodrtimi prsi umirajoč. Le on jedin od vseh je ostal in iz potopljene ladije tudi le jedna duša, mala deklica, ki še ni znala govoriti, držala se je brodarju okolo vratu, ga poljubljala ter po očetu, po materi plakala. Revica je slutila, da sta utonila v vodi, da se jima krv iz prsi vali in da je njena mlada mati v naročji pohotnika dodihala. Ne plakaj, Jelica, da je dete zgubilo očeta in mater. Brodar je bil tudi sam in njegovi tovariši tudi. Ondaj je brodarja prvič nekaj v srce zbolelo, prvič se mu v glavi nekaj čudnega, neslučenega zasvetilo, ko

je pogledal v oči te deklice; ni je treščil ob razbito jarbolo, kakor je prej delal, temveč jo vzel v roko pritisnil k sebi, se usedel v čoln, zavil revico v obleko ter sam, brez drugov šel k bregu. Denarje, koje je iz potaplajoče ladije seboj vzel, je skrbno spravil ter zapustil obale jadranskega morja. In od teh dob do nedavno bilo je tiho na morji. Stoprav sedaj križajo zopet roparji po njem, novi strahovi, javeljne so iz grobov, iz globokih grezij ustali tovariši onega brodarja in njih glava Kiuperli, samega pekla sin. — Rekel sem, da je ta brodar ostavil bregove jonskega morja, pozabil pa sem reči, da je vzel deklico seboj in da ni več, hodil na morje, tudi ropal ni več, temveč je upal, da ga deklica, ko doraste, zmiri z duhovi, ki vedno po noči k njemu hodijo straseč ga; upal je, da bo sedaj njegov angelj, ko ima res toliko, kakor skaderski paša. — Ni treba, da bi ti konec te povedke povedal; nekdo drugi ti ga pove, vendar moram še to dodati, da je dekletce, koje je bil brodar seboj vzel, zelenkaste oči imelo in, da je bilo podobno njegovi hčeri, kojoj mu je skaderski paša onečastil.“

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. septembra

„Česka Beseda“ v Budejčevicah priredila je v nedeljo velik tabor, na katerem se je govorilo proti temu, da češki stariši pošiljajo otroke v nemške šole. Govoril je tudi Hubáček, urednik „Hlasu Naroda“. Ostro je grajal češke stariše, ki zaradi narodne mlačnosti pošiljajo otroke v nemške šole. Namen tabora je, narod osvoboditi smrtnega greha, katerega storé češki stariši proti narodu, človeške dostojnosti in lastnej krvi, pošiljajoč otroke v nemške šole. Ko bi danes ustal kak tak prorok, kakor je bil Mojzes, propovedoval bi gotovo Čehom, da naj nikar ne pošiljajo otrok v nemške šole, ker to je v nasprotju z velikimi božjimi zakoni in s celo organizacijo prirode. Nikdar ne prenese golob svojih mladicev v skopčevo gnezdo, tudi sokol bi jih ne pustil izrežati sovom. To bi bilo protinaravno, ravno tako protinaravno je, če češki stariši pošiljajo otroke v nemške šole. Pa tudi zaradi praktične potrebe se ni treba učiti nemščine, ker češčina pridobiva vedno več veljave. Ko bodo ti otroci, ki sedaj hodijo v šolo, odrasli, bode že sramotno, če kdo na Češkem ne bode dobro znal češčine. Besede češkega domoljuba naj bi si pa tudi Slovenci dobro zapomnili.

Povrat kneza Aleksandra ni vzbudil veselja samo mej avstrijskimi Poljaki, ampak tudi na Ogerskem. Več ogerskih magnatov, mej njimi grof Zichy, odpotovalo je čez Niš, Pirot v Sofijo, da bodo tam pozdravili kneza. Da se Madjari tako veselé kneževnega povrata, je dovolj dokaza, da knez deluje le v škodo slovanstvu.

Vnanje države.

Za Bolgarsko ne obetajo novejši dogodki nič dobrega. Pravi rodoljubi se vedno bolj odriavajo in usiljujejo se „streberji“ na važna mesta. Glavno ulogo sedaj igrajo Stambulov, Radoslavov in Načević. Kakov značaj je Stambulov, smo že dovolj povedali. Radoslavov je pa tudi velik intrigant. Že v ministerstvu Karavelova, v katerem je bil pravosodni minister, je vedno raval proti svojim tovarišem. Prizadeval si je, da bi odrinil Karavelova in postal sam ministerski predsednik. Kakor se je ruskim listom pred nekaterimi meseci poročalo, je Radoslavov že bil pregovoril kneza, da ga pokliče na krmilo, samo knez ni vedel, kako bi se znebil Karavelova. Kar odpustiti ga ni mogel, ker bi se s tem zameril narodu ter bi morda v sebranji Radoslavov, ako bi tako zlezel na krmilo, ne mogel dobiti večine. Ko je Radoslavov videl, da ni mogoče spodriniti Karavelova, dal je svojo demisijo in v sebranji hudo pobijal vladne predloge zastran podržavljenja železnice Ruščuk-Varna, nadejajoč se, da bode tako vrgele Karavelova. Pa se mu tudi ni posrečilo. Zadnji dogodki so mu dali priložnost, da je dosegel, kar je želel. Stambulov ga je imenoval ministerskega predsednika in knez je potrdil ministerstvo, kakor ga je sestavil Stambulov. O Načeviću, ki je novi minister vnanjih zadev, se pa družega ne vé, kakor da je bil bolgarski zastopnik v Bukureštu, ter da je velik klečepaz. — „Pol. Corr.“ poroča se iz Gjurjeva, da se je nek bolgarski državnik, ki je v poslednjih dogodkih igral važno ulogo, izjavil, da želi, da bi ti dogodki bili dober nauk za Bolgare in Ruse. Sedaj se je pokazalo, kako površno in krivo poučujejo osebe, ki Rusijo zastopajo v Bolgariji, svojo vladno o mišljenji bolgarskega naroda. Temu je pripisovati, da so se odtujili Rusi in Bolgari. Rusko zastopstvo v Bolgariji, obsipalo je rusko vladno z napačnimi poročili. Hitrovo, Sobolev, Kojander itd. so odgovorni za to, če Rusija zgublja simpatije v Bolgariji. Mnogo je zavisno od tega, ali bodo tem gospodom še verjeli v Peterburgu ali ne. Iz tega se vidi, da bi bolgarski državniki vso krivdo radi zvalili na ruske zastopnike. — Pri ministerskem sovetu bil je Radoslavov oločno za to, da se zarotniki usmrte, Stambulov mu je pa oporekal. Knez se je nekda izrekel za Stambulova mnenje. Zarotniki bodo tedaj samo zaprti, kak nov prevrat jim pa utegne zopet dati svobodo. — Omeniti moramo še to, da v regentstvu ni bilo niti Karavelova niti Nikoforova. Stambulov je le zlorabil njijini imeni, kakor prej Cankov. Nov dokaz, da ima Karavelov jako veliko zaupanje pri narodu, da se vsaka stranka tako poslužuje njegovega imena. V regentstvu so bili Stambulov, Slavejkov in dr. Stransky.

Dunajski dopisnik „Berliner Tagblatt-a“ se je v Franzensbadu tri četrt ure razgovarjal z ruskim ministrom vnanjih zadev, Giersom. Giers se je izjavil proti njemu, da se z grofom Kalnoky-jem najbrž letos ne snideta. V četrtek ali v petek odpotuje Giers v Peterburg čez Berolin, kjer se še jedenkrat snide z Bismarckom. O Bolgariji se Giers in Bismarck v Franzensbadu nista nič gotovega do govorila, ker nista vedela, ali se knez vrne v Bolgarijo ali ne in kako se stvari dalje razvijo. Tudi sedaj se še Rusija ni nič odločila. Giers ne želi okupacije Bolgarije, dokler je tam red in mir, težko in kritično bilo bi pa stališče za Rusijo, ko bi v Bolgariji hoteli usmrtiti zarotnike. Potem bi Rusija ne mogla molčati. Minister se je ostro izrazil o knezu in o Angliji, katerej je vsako sredstvo dobro proti Rusiji. Giers je odločno poudarjal, da je knez le orodje Anglije. Iz Franzensbada knez ni dobil

nikake brzogovorne, ki bi mu bila svetovala, povrniti se v Bolgarijo. Nadalje je minister zatrjeval, da so odnosi Rusije k Avstriji in Nemčiji najboljše, in on upa, da se ohrani mir. Vse vesti o sporazumu ljenji Battenberžana s carjem so izmišljene.

Odnosi mej Rusijo in Anglijo se bodo shujšali zaradi bolgarskega vprašanja. V Peterburgu so trdno preverjeni, da je le Anglija nasvetovala, da naj se knez vrne v Bolgarijo, tembolj, ker se Nemčija izgovarja, da ni dala nikakega tacega sveta. „Nordd. Allg. Ztg.“ še celo hudo napada kneza. Da bi ne mislili v Peterburgu, da knez Bismarck daje kako potuho knezu, so nekda celo kneza izbrisali iz zapisnika častnikov pruske vojske in to že naznanili knezu, češ, da zanj ne bodo več vladarji v seznamih pruske vojske. Da je to le izgovor, kaže to, da so velikega vojvodo Hessenskega še vedno obdržali v zapisnikih častnikov. Na ta način se bode Bismarcku najbrž posrečilo vso rusko jezo zvrniti na Anglijo, če tudi morda Bismarck sam na skrivnem ruje proti Rusom. Ko so pregnali kneza v Bolgariji, so takoj nemški oficijozni pisali, da je le Anglija vsega kriva, da so se stvari tako zasukale. Dajala je potuho knezu, potem ga pa pustila na cedilu. Dozdaj je še upanje, da do boja mej Angleži in Rusi ne pride. Zmešnjave znajo biti pa še velike in poštene mešetar v Berolinu bode imel še dovolj prilike posredovati. Nekateri nemški listi že pišejo, da je zopet prišel čas, ko bodo vlasti potrebovale Bismarckovega posredovanja.

Liberalni unijonisti kažejo se zvestejše sedanje angleški vladi, kakor je pa bilo pričakovati. Dne 26. m. m. izjavil se je Chamberlain, da se motijo oni, ki mislijo, da bode on pomagal vreči sedanjo vladno. Podpiral jo bode tako dolgo, dokler bi vlada, katera bi prišla na njeno mesto, zahtevala za Irce poseben parlament. Lord Hartington odpotuje za dalje časa v Indijo in Chamberlain bode jedini vodja unijonističnih liberalcev. Ker je on končno za Salisburyja, se bode sedanja vlada še precej časa lahko vzdržala. Največja nevarnost zanjo je, da Chamberlainu vzlic vsem njegovim izjavam ni zaupati, ker on menja svoje mišljenje, kakor kameleon svojo barvo.

Dopisi.

S Ptuja 31. avgusta. [Izv. dop.] Prinesli ste že brzogovorno, da je naš kandidat, kanonik dr. L. Gregorec sijajno zmagal. Tukaj nekoliko natančneje v tej volitvi. Oddanih glasov je bilo vseh skupaj 343, od katerih je dobil dr. L. Gregorec 342, jednega pa nekov Fürst. Na Ptui, kjer so volili sodnijski okraji Ptuj, Ormož in sv. Lenart, dobil je dr. Gregorec vseh oddanih 207 glasov, ravno tako v Ljutomeru, kjer sta volila sodnijska okraja Ljutomer in Zg. Radgona vseh oddanih 68 glasov, v Rogateci pa, kjer volita sodnijska okraja Rogatec in Šmarje ujel je od oddanih 68 glasov Fürst jednega. Imamo torej v tem slučaju, to smemo ponosno reci, jednoglasno izvolitev. Posebnostij skoro ni nobenih poročati, vršilo se je vse tako gladko in mirno, da je bilo veselje. Od prejšnjih borb prejšnjih agitacij ni več sluha in duha. Naš kmet sam ve, kaj mu je storiti in se ne da od nobenega laži nemca več zapeljati.

Vesetje je bilo videti, kako so volilci od najdaljših krajev prihiteli, da so storili svojo domovinsko dolžnost. Na dan volitve so prišli najprej Ormoški volilci z vlakom o 1/2 8 uri. Prišli so vsi. Za tem so jeli prihajati drugi volilci iz št. Lenarskega in Ptujkega okraja, ki so se večinoma z vozovi pripeljali, in o 1/2 9 uri je bil že narodni dom prenapolnjen. Dr. L. Gregorec, ki se je prejšnji dan od shoda na Slatini na Ptuj pripeljal, ogovoril je proti 10. uri volilce z jedrnatimi besedami, ponavljaše še jedenkrat vse to, kar ga je napotilo, da kandiduje in kako bode on neustrašljivo pravice kmetov — Slovencev zagovarjal. Šli so volilci potem na volišče zaklicavši preje burni živio blagemu kandidatu. Soglasje pokazalo se je že pri volitvi komisije, kajti jednoglasno so bili izvoljeni kot udje komisije Ivanuša iz Ormoškega, Mesurec iz št. Lenartskega in Strah iz Ptujkega okraja. Vladni komisar „Zupančič“ poklical je v komisijo dekana Meška, Petovarja in Lorberja; vsi ti so volili udom komisije Križnika, Švingerja in predsednikom bil je izbran dekan Meško. Na Ptui je bila, kakor je povedano, volitev jednoglasna. Z zadoščenjem moramo tukaj javiti, da so glasovali z nami tudi taki volilci, ki so prej vedno protivno volili. Mi zabeležimo to z radostjo in želimo da bi to vsekdar storili, kadar bodo poklicani oddati svoj glas. Po izvršeni volitvi podali smo se v Narodni dom, kjer smo se do pozne noči razveseljevali in našemu poslancu svoje želje razodevali. Gospodje na Dunaj pa naj vedo, da je to, kar bode govoril dr. L. Gregorec, želja narodova — on je dobil svoj mandat, ko je odločno povedal, kaj da bode zahteval in kako

bode postopal, ne oziraje se na to, ali bodo poslanci — kimovci z njim zadovoljni ali ne, temveč uvaževaje le to, kar bode narod od njega zahteval.

Domače stvari.

— (Naučno ministerstvo) je prepovedalo vseučilišnim profesorjem po strokovnih listih razpravljati akademične zadeve, o katerih se še vrše posvetovanja, ker se s tem ruši uradna tajnost.

— („Kres“) ima v svojem 3. zvezku naslednjo vsebino: Imenopis Konjiške nadržane. M. Napotnik. — Črtice o srbskih in hrvatskih narodnih pesnih. A. Fekonja. — Narodne pripovedke. Priobčuje Mat. Valjavec. — Črtice iz etno- in topografije nekdanjega Norika in Panonije. Spisal Davorin Trstenjak. — Oblikoslovne črtice o listu kaličnic. Spisal M. Cilenček. — Turške besede v slovenščini. Dr. J. Sket. — Narodno blago s Štajerskega. Nabral Jos. Freuensfeld. — Narodnostne razmere na spodnjem Štajerskem. J. Lapajne. — Nekoliko zgodovinskih drobtin o pojmu: „slovenski, a, o“ ali „slovenski“ bani. J. Navratil. — Poročilo o hrvaški književnosti. Spisuje J. Steklasa. — Drobnosti. „Kres“ velja za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr.

— (Obnovljenje št. Jakobske cerkve v Ljubljani) bliža se vidno svojem dovršenju ter se bode cerkev vnovič posvetila in odprla že v drugi polovici oktobra meseca. Gospod Jurij Šubic je dodelal že drugo svojo sliko na cerkvenem oboku. Ker bomo o teh slikah, kakor smo že povedali, po njihovem zvršetku izpregovorili obširneje besedo, podajemo za danes o njej le kratek obris v poglavitnih njenih potezah. Slika nam predočuje „obglavljenje sv. Jakoba“. To se vrši zunaj Jeruzalema, na Kalvariji. V osredji, na sredini slike kleči sv. apostol s pouzdiglenima rokama, zamakneno zroč proti nebesom, dočim za njim na desno stoječ krvnik zamahuje z mečem po njegovem tilniku. Mučeniku na levo, nekoliko v ozadji, sedi rimski sodnik, zavrt v belo togo. Obraz mu je resen, in pogled strog in srép. Za sodnikom se nahaja njegovo spremstvo, mej katerim opazimo na belci sedečega vojaka s plapolajočo zastavo. Za desno nogo krvnikovo leži truplo in osekana glava sv. Jožije. In v levem ozadji se je nagromadilo radovedno ljudstvo, kateremu pred njim stoječ vojak zapira pot s poprečki držano sulice. Slika je izdelana z veliko marljivostjo in ljubeznijo do umetnosti. Takoj na prvi pogled se jej pozna očividni napredek umetnikov v stroki težavnega slikanja al fresco. Kaj plastično je naslikan krvnik v robustni svoji postavi in z divjim obrazom, kateremu je umetnik v plemeniti obliki nasproti postavil v božjo voljo udanega mučenika z milim, rajsko blaženostjo oblitim obličjem ter z mehko sklenenima rokama ublažil utis velikanskih krvnikovih pestí z bujno muskulaturo. In kaj različno se razodeva učinek tega mučeniškega čina na raznovrstnih obrazih zbranih gledalcev. Zdaj izdeluje gospod Jurij Šubic tretjo sliko: „Izprenjenje Kristovo na gori Tabor.“ Kakor smo se uverili iz dotičnega kartona, osnovana je ta slika istotako genijalno, kakor prejšnji dve že omenjeni sliki.

— (Uradno izvestje o koleri v Trstu.) Od polnoči 30. do polnoči 31. t. m. v mestu 7 slučajev, v okolici 0. Doslej za kolero zbolelo 411 osob, ozdravelo 114, umrlo 261. — Z dežele se naznanjajo: v Izoli 4 slučaj, v Milah 3, v Movraži 1, v Tribanu 1, v Bergudu 2 slučaj. — Na sosednem Beneškem je kolera odjenjala, včeraj bilo je v vsej provinciji 136 slučajev.

— (Iz Trsta) pobegnil je lesni trgovec Liapulo, zapustivši 200.000 gld. dolgov.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Peterburg 1. septembra. „Journal de St. Petersburg“ kazoč na zmešnjavo, ki se je polastila Bolgarske in vojske, pravi, da s prihodom kneza v glavno mesto bolgarsko vprašanje nikakor še ne bode rešeno.

Berolin 1. septembra. „Norddeutsche Allgemeine“ kazoč na navdušenost, s katero so Poljaki kneza bolgarskega pozdravljali, sklepa iz tega, da mora v osobi kneževi biti kaj za Nemčijo nevarnega. Poljakov navdušenost bode v pravi luči pokazala kneza bolgarskega svobodomiselnost (freisinnigkeit), ultramontanske pristaje, ki so na bolgarskega kneza strani, da bi naše prijateljske razmere z Rusijo uničili in tako izzvali nevarnost za Nemčijo.

Niš 31. avgusta. (Telegram N. Fr. Pr.) Iz Sofije ravno kar došli odlični potovalci pripovedujejo, da so majorja Grujeva izpustili, a da se ne ve, kje biva. Cankov in metropolit Klement sta v Sofiji popolnem svobodna. Mnenje naroda in vojske je knezu naklonjeno, četudi ne več tako, kakor s početka. One družine, ki so se udeležile zarote, so iz mesta odpravili. Del vojske pod majorjem Gugerjem je knezu sovražen in se mu hoče celo upreti.

Carigrad 31. avgusta. (Izvestje Hava-sovo.) Tu je govorica razširjena, da se bode knez Aleksander prostovoljno odpovedal prestolu, ko se zopet napravi red.

Trnovo 31. avgusta. Včeraj zvečer bila pred kneževu palačo velika ovacija. Okrajni šolski nadzornik Kitančev nagovoril kneza, zahvalil se mu za povratek in v imenu naroda zahteval za izdajice smrtno kazen. Knez ogle dal posadko in odpotoval v Eleno. — Govori se, da bodo majorja Grujeva in kapitana Bendereva danes semkaj pripeljali, da se postavita pred vojno sodišče.

Bukurešt 31. avgusta. V Bukureštu bivajočim bolgarskim političnim begunom se je naznanilo, da si smejo začasno bivališče kjer koli izbrati, le ob Dunavu ne, ker hoče Rumunska biti popolnem nevtralna nasproti dogodkom v Bolgarski.

Berolin 31. avgusta. „Norddeutsche Allgemeine“ pravi: Mi nemamo v Bolgarski nobenih interesov. K oboroževanju sili nas le Francija, kjer se neprenehoma pomnožuje vojna sila. Le Francija je odgovorna za položaj v srednji Evropi.

Franzensbad 31. avgusta. Giers dobil od carja ukaz, naj se takoj povrne v Peterburg, četudi njegov dopust še ni pri kraju.

SLOVAN

prinaša v 17. številki sledečo vsebino: Naš čolnič otmimo! Pesem. S. Gregorčič. — Janez Solnce. Zgodovinska novela. Spisal dr. Ivan Tavčar. (Dalje.) — Hrvaški spomini. Spisal J. Trdina. (Dalje.) — Triolet. Zložil Janko Kalčič. — Drobne povesti. Češki spisal Svatopluk Čech. Poslovenil S. S. IV. Izlet v mladost. (Konec.) — Ivan Dolinar. (S podobo.) — Karakteristika naroda slovenskega. Češki spisal Jan Lego. (Dalje.) — Kod Balkana — evo dana. — Naše slike: Grobni spomenik Kopitarjev. — Pogled po slovanskem svetu. Slovenske dežele. Ostali slovanski svet. — „Slovan“ velja za vse leto 4 gld. 60 kr., za polu leta 2 gld. 30 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Darila za „Narodni Dom“.

Prenesek	15072 gld. 04 kr.
Pri Zupanovi slavnosti na Prevojah nabranih	20 „ 75 „
Ant. Uršič, zastopnik banke „Slavije“ v št. Vidu	— „ 60 „
Fran Perko, zastopnik banke „Slavije“ v v Novem mestu	1 „ 50 „
V veseli družbi pri Zaplotniku v šiški nabranih	2 „ 22 „
Čitalniški čveterospjev nabral pri Radeških Slovincih in Slovincih v krčmi g. Petriča	3 „ 20 „
V veseli družbi na Zakraju pri Blokah dne 9. avgusta 1886 nabranih	7 „ 22 „
Dr. E. Volčič v Novem mestu	— „ 89 „
J. Vladimir Hasky, deželni inženir v Ljubljani	5 „ — „
Vkupe	15113 gld. 42 kr.

Listnica upravnistva: Gospod M. M. v Uralsku. Za prvi poslanih 10 rubljev dobili smo 12 gld. 30 kr., za sedaj poslanih 10 rubljev pa 11 gld. 80 kr. — in je na- ročna plačana do 12. aprila 1887.

Tržne cene v Ljubljani

dne 1. septembra t. l.

Pšenica, hktl.	gl. kr.	Špoh povojen, kgr.	gl. kr.
Rež,	4 17	Surovo maslo,	— 70
Ječmen,	4 5	Jajce, jedno,	— 90
Oves,	4 22	Mleko, liter,	— 25
Ajda,	2 60	Goveje meso, kgr.	— 8
Proso,	4 22	Telečje	— 64
Koruza,	4 55	Svinjsko	— 50
Krompir,	4 87	Koštrunovo	— 58
Leča,	2 50	Pisane	— 32
Grah,	12	Golob	— 35
Fižol,	10	Seno, 100 kilo	— 18
Maslo,	11	Slama,	— 232
Mast,	1	Drva, trda, 4 metr.	— 232
Špoh frišen,	66	Drva, mehka,	— 6
	— 64		— 4

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Zelezničar.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
31. avg.	7. zjutraj	740.52 mm.	14.8° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	740.55 mm.	27.6° C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	740.31 mm.	20.0° C	brezv.	jas.	

Srednja temperatura 20.8°, za 3.5° nad normalom.

Dunajska borza

dne 1. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	84 gld. 50 kr.
Srebrna renta	84 „ 90
Zlata renta	117 „ 70
5% marena renta	101 „ 90
Akcije narodne banke	62 „ —
Kreditne akcije	278 „ —
London	25 „ 40
Srebro.	— „ —
Napol.	10 „ —
C. kr. cekini	5 „ 96
Nemške marke	41 „ 87 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 132 „ 50
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 1 „ 9
Ogrska zlata renta 4%	107 „ 50
Ogrska papirna renta 5%	94 „ 70
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105 „ 50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 118 „ 70
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124 „ 50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	— „ —
Prior. oblig. Ferdinandove sev. žele. ce	98 „ 90
Kreditne srečke	100 „ 181 „ 50
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ 60
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 110 „ 50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v	— „ —



V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotračnicah knjiga:

Zlatorog.

Planinska pravljica

spisal

R. Baumbach.

Z dovoljenjem pisateljev in založnikovim preložil ANTON FUNTEK.

Cena elegantno vezani knjižici 2 gld.

Anton Funtek, dobro poznat po svojih izvornih pesniških proizvodih, podaril je slovenskemu narodu s svojim prevodom Baumbachove poezije „Zlatorog“, ki se je kot pravljica do danesnjega dne ohranila pri vseh pastirjih v dolih triglavskega pogorja, prekrasno darilo. Knjižica, kaj bogato in najelegantneje opremljena, bode gotovo vsa rodoljube zelo obradostila, ki imajo srce in smisel za ta pesniški umotvor, čegar dejanje se vrši na našem roman-tičnem Gorenjskem.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.



(351—12)

Dijaki

vsprejmejo se v prijazno stanovanje in dobro hrano na Sv. Petra cesti št. 13 v Ljubljani. (641—1)

Trgovski pomočnik in učenec se vsprejmeta.

Kje? pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“ pod št. 105. (635—2)

Tujci:

31. avgusta.

Pri cesarju: Weiss z Dunaja. — Felde iz Celovca. — pl. Friedrich iz Gradca. — Preyer z Dunaja. — Fröhlich iz Budimpešte. — Leipnik iz Karlovca. — Veršec iz Sevnice. — Kaufman z Dunaja. — Domiciljo iz Črne gore. — Veršec iz Celja. — Mendl iz Trsta.

Pri Mallet: Storch z Dunaja. — Kmetič iz Gradca. — Golchel iz Kočevja. — Felrini iz Zagreba. — Steiner iz Gorice. — Schranzhoffer, Fanning, Löwy, Zebul, Venetiane iz Trsta. — Hoffmann z Dunaja.

Pri cesarji avstrijskem: Štrukelj, Thaler iz Cerknice. — Wüstner iz Reke.

Pri južnem kolodvoru: Jacchia iz Pulja.

Umrlj so:

29. avgusta: Blaž Grohan, delavec, 46 let, Poljanski nasip št. 48, za vnetjem možganov.

30. avgusta: Janez Garvas, kajzarjev sin, 9 mesecev, Illova št. 33, za božastjo.

31. avgusta: Josipina Mrhar, delavka, 24 let, Stari trg št. 11, za jetiko.

Za dijake

odda se lepo in pripravno stanovanje na Poljanski cesti. — Natančnejše se izve v Sv. Florijana ulicah št. 14, I. nadstropje, zadej čez hodnik. (636—2)

Jabelka za mošt

kupujejo se v vsaki množini.

Natančnejši pogoji izvedo se pri (640—2)

Jožeta Strcelbe naslednikov v Ljubljani.

Dijaki

vsprejmejo se v stanovanje in skrbno postrežbo na Stolnem trgu h. št. 18, II. nadstropje, na ulično stran. (628—3)

Nepresegljivo za zobe

je

I. Salicilna ustna voda,

aromatična, upliva okrepjujoča, ovira spridenje zob in odstranjuje smrdečo sapo. Veika steklenica 50 kr.

II. Salicilni zobni prah,

splošno priljubljen, upliva okrepjujoča in nareja zobe svetle in bele. 30 kr.

Zgoraj navedeni sredstvi, o katerih je že prišlo mnogo zahval, ima vedno sveže v zalogi ter jih razpošilja vsak dan po pošti (495—8)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Vsakemu, ki kupi v lekarni Trnkoczy originalno salicilno ustno vodo in salicilni zobni prah, se pridene zastoj razprava o varovanju zob in ust.

Kupujte srečke pogrebne družbe

„Marijine bratovščine“.

Društvo Marijine bratovščine v Ljubljani napravi

DOBRODELNO LOTERIJO,

katero namen je

ustanova zavetišča

„MARIJINEGA DOMA“,

kjer bodo imeli ostareli in onemogli ter zapuščeni ljudje zavetišče in vso oskrbnost brezplačno.

Ta loterija je z odlokom vis. c. kr. finančnega ministerstva dne 21. septembra 1885, št. 28.606, dovoljena.

Osnovana je na podlagi 50.000 srečk po 50 krajcarjev, ki bodo zadele 2000 dragocenih in vsakemu koristnih dobitkov v skupni vrednosti 5000 goldinarjev. Vsaka pet in dvajseta srečka gotovo zadene.

Srečkanje bo v Ljubljani 1. decembra 1886 v pričo vladnega zastopnika.

Srečke imajo na prodaj: Na Poljanski cesti: trgovka Marija Ojstris; na cesarja Josipa trgu: Urbasova trafikna; v Špitalskih ulicah: Majerjeva trafikna; na Mestnem trgu: trafikna Sva tek, trgovec Turk in zlatar Sparovici; na Starem trgu: trgovec Blaznik in Ribič; na Sv. Petra cesti: pri društvenem načelniku Regaliju, v brivnici Bukovnikovi in knjigovez Fr. Dežman; v Kolodvorskih ulicah: puškar Dimic; na Marijinem trgu: trgovec Bučar; v Slonovih ulicah: trafikna Prosenčeva; v Selenburgovih ulicah: trafikna Čitalnici; na Dunajski cesti: trafikni Bolé in Blaž ter trgovec s pohištvom Dogan; vrh tega mnogi poverjeniki družbe sv. Mohorja. (344—9)

Brnsko blago.

Proti gotovini ali poštenu povzetju pošilja blago za zimsko obleko za gld. 4 1/2 in višje, vse po jako nizkih cenah, samo tovarniška zaloga za sukno (610—4)

FRIDERIK BRUNNER,

v Brnu, Frölichergasse 3.

Uzori se pošljejo franco na ogled, bogato preskrbljena zbirka uzorov za go-spode krojače nefrankovano.

Prva Brnska manufaktura sukna in razpošiljalnica kurentnega blaga

FILIPA TICHOU v Brnu, Gospodske ulice št. 13

razpošilja proti poštenu povzetju:

- I. Brnsko sukno iz popolnem čiste volne, za jesenske in zimske obleke, 3-10—3-20 metra dolgo, za popolnem moško obleko, gld. 4.75, 7—9 a. v.
- II. Ogartači, 2-10 metra dolgo, v vseh barvah, gld. 6—7.50 a. v.
- III. Jesenske in zimske hlače, 1-20 metra dolgo, gld. 2—2.50 a. v.
- IV. Manufakturnega in kurentnega blaga imam v veliki izbiri v zalogi in se na željo pošljejo ceniki in uzorci vsega blaga franco. (611—4)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.